

Sygn. akt I PK 148/18

## POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa M. B.  
przeciwko Zespołowi Szkolno-Przedszkolnemu w L.  
o przywrócenie do pracy,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 21 maja 2019 r.,  
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i  
Ubezpieczeń Społecznych w P.  
z dnia 23 lutego 2018 r., sygn. akt V Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240  
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w  
postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 23 lutego 2018 r. oddalił apelację M. B. od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 września 2016 r., mocą którego oddalono powództwo o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę.

M. B. był zatrudniony w Publicznym Gimnazjum im. [...] w L. na stanowisku nauczyciela wychowania fizycznego, na podstawie umowy o pracę od dnia 1 września 2008 r. W dniu 26 czerwca 2014 r. uzyskał stopień nauczyciela mianowanego. Pismem z dnia 20 maja 2015 r. dyrektor pozwanego Gimnazjum zawiadomił powoda o ograniczeniu zatrudnienia do 10/18 obowiązkowego wymiaru

zajęć dydaktycznych oraz proporcjonalne zmniejszenie wynagrodzenia z uwagi na brak dodatkowych godzin zajęć edukacyjnych SKS w arkuszu organizacyjnym szkoły. Wobec braku zgody powoda na ograniczenie zatrudnienia, dyrektor Gimnazjum wysłała w dniu 3 czerwca 2015 r. oświadczenie o rozwiązaniu stosunku pracy za wypowiedzeniem, które powód otrzymał w dniu 5 czerwca 2015 r. W oświadczeniu pracodawca wskazała, że rozwiązuje z powodem stosunek pracy w trybie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 967), z zastosowaniem skróconego okresu wypowiedzenia. Przyczyną uzasadniającą była zmiana planu nauczania uniemożliwiająca dalsze zatrudnienie w pełnym wymiarze zajęć.

Sąd Okręgowy przyjął ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy i uzupełnił postępowanie dowodowe o dowody z dokumentów na okoliczność prowadzonej przez pracodawcę konsultacji związkowej wypowiedzenia powodowi stosunku pracy. Związek zawodowy, którego członkiem był M. B., nie wyraził zgody na rozwiązanie stosunku pracy. Sąd Okręgowy uznał, że konsultacja związkowa dokonana została zgodnie z art. 38 k.p. Jednocześnie Sąd odwoławczy podzielił pogląd przedstawiony przez Sąd Najwyższy, zgodnie z którym możliwe jest dokonanie wypowiedzenia stosunku pracy nauczycielowi w czerwcu i skrócenie okresu wypowiedzenia do dwóch miesięcy, tak aby zakończenie nauczycielskiego stosunku pracy przypadło na koniec sierpnia, tj. na koniec roku szkolnego (zob. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 22 marca 2016 r., II PK 51/15, LEX nr 2051030).

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik powoda, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości. W podstawach skargi wskazał na naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 381 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, zamykającego się w pytaniu, czy dopuszczalne jest oddalenie przez Sąd rozpoznający apelację dowodu powoływanego co prawda w pierwszej instancji, a następnie wycofanego w tej

samej instancji przez profesjonalnego pełnomocnika strony, w sytuacji gdy wniosek tożsamej treści składany jest ponownie w postępowaniu przed sądem odwoławczym, ale przez innego ustanowionego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika strony, który nie brał uprzednio udziału w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i przejął sprawę na etapie postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zasługuje na aprobatę.

Stosownie do art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Przy czym przesłanka ta nie została spełniona. W tym celu nie wystarczy samo sformułowanie pytania do Sądu Najwyższego. Istotnego zagadnienia prawnego nie stanowi bowiem kwestia o charakterze faktycznym lub wynikająca jedynie ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień. Istotne zagadnienie prawne stanowi problem powstały na tle konkretnego przepisu prawa (materialnego, procesowego), mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, których wyjaśnienie ma wpływ nie tylko na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy, ale także na rozstrzygnięcia innych podobnych spraw.

Skarżący jako istotne zagadnienie prawne przedstawił pytanie, czy dopuszczalne jest oddalenie przez sąd rozpoznający apelację dowodu powoływanego co prawda w pierwszej instancji, a następnie wycofanego w tej

samej instancji przez profesjonalnego pełnomocnika strony, w sytuacji gdy wniosek tożsamej treści składany jest ponownie w postępowaniu przed Sądem odwoławczym, ale przez innego ustanowionego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika strony, który nie brał uprzednio udziału w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i przejął sprawę na etapie postępowania apelacyjnego.

Przedstawione zagadnienie prawne może być (i w sprawie zostało) rozwiązane za pomocą zwykłej wykładni prawa, biorąc za podstawę całokształt okoliczności faktycznych. W przypadku zagadnienia prawnego stanowisko skarżącego powinno w zasadzie spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu przez Sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, LEX nr 229622).

Zgodnie z art. 381 k.p.c. Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. W orzecnictwie przyjmuje się, że uregulowanie zawarte w art. 381 k.p.c. nie służy wykrywaniu i zbieraniu nowych okoliczności faktycznych i środków dowodowych. Prawo do nowości, o którym traktuje powołany przepis rozumieć należy jako otwarcie się możliwości dowodzenia okoliczności faktycznych wcześniej niemożliwych do wykazania z przyczyn obiektywnych (zob. wyrok Sąd Apelacyjny w Gdańsku z dnia 5 lutego 2013 r., III AUa 1324/12, LEX nr 1286498). Przewidziane w art. 381 k.p.c. ograniczenie możliwości wprowadzenia do materiału procesowego "nowych faktów i dowodów" zostało ustanowione nie po to, aby ograniczyć apelację i zawęzić ramy odwoławcze, lecz głównie w celu dyscyplinowania stron przez skłanianie ich do przedstawiania całego znanego im materiału faktycznego i dowodowego już w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Tym sposobem ustawodawca zapobiega także przewlekłości postępowania (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008 nr 6, poz. 55; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2011 r., II PK 23/11, LEX nr 1095821). Z tego względu poszerzenie materiału dowodowego staje się obowiązkiem Sądu

odwoławczego, kiedy jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 września 2010 r., II UK 77/10, LEX nr 661513).

Ponadto, formułując okoliczności związane z wnioskiem o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnieniem, skarżący powinien uwzględnić, że jest to szczególne i samoistne wymaganie formalne skargi kasacyjnej, którego nie można mylić z wymaganiem konstrukcyjnym dotyczącym przytoczenia podstaw kasacyjnych. Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jego odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Natomiast mechanizm, który zastosował skarżący, polega na przytoczeniu jednego uzasadnienia, w którym stwierdza, że jest ono wadliwe i nie powinno się ostać.

W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe wymagania muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2018 r., LEX nr 2498010).

Innymi słowy do spełnienia wymagania z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych lub ich uzasadnienia. Sąd Najwyższy w ramach "przedsądu" bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Skarga kasacyjna powinna być w związku z tym tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto po myśli art. 98 k.p.c.